



Torleif Wike,  
Støren (f. 1922).

Maskinkjører og  
allsidig handverker.  
Han er mye bruk  
til å formidle  
lokal historie.  
Bodde fram til  
voksen alder på  
Marstadhaugen.

## Løping av ljå

Ofte var nye Ljåer for harde i eggen. Vi var nøye med å prøve dem for det var viktig å ha godt "bætt" (at Ljåen slo godt).

Vi prøvde om den var hard med å trykke baken av tollekniven mot eggen. Dersom det ble et hakk med et svakt smell så var den for hard. Selv med god sliping og hening så ville det ikke bli bra. Løping måtte til for å myke opp Ljåeggen.

Løping er oppvarming av eggen i **passe** varme. **Tynt** bomullstoff ble klippet i remser på 1 cm. som ble dypet i parafin og lagt på begge sider av eggen. Så tente vi på så det brant langs hele eggen. Tykkere stoff kunne ikke brukes for da kunne det bli for mye varme og den kunne bli for myk. Så prøvde vi igjen med baken (ryggen) av kniven til vi fikk den passe sterk (hard). Prøve med kniven tok vi allerede i butikken, men det var ikke bestyrenen så glad for.

Det var flere sorter Ljåer - Øya, Kvernland og min favoritt Krone. Den var best å stelle og bruke.

Til skrinnslått og finnskjegg, i markaslått, brukte vi spik. Spik er en nesten utslitt Ljå. Derfor er den smal så den kommer godt fram i kratt.

Ble Ljåen for mjuk la vi den opp på jordtaket så den fikk ligge der 2-3 år. Da gikk den seg til og ble hardere.

For meg var Ljåen det redskap som jeg handterte best og Ljåslått var trivelig arbeid.

### *Tillegg fra Sofie Marstad:*

Jeg har vært rakst pige når Torleif slo. Skårgangen (slåbredda) var som barbert når Torleif slo. Da var det lett å råkå (rake).

Han var nøye med slipinga, og det tok tid for han prøvde eggen mange ganger med å dra tommelfingeren (tåmmåsfingeren) på eggen på tvers. Jeg dro

slipesteinen og det krevde tolmod. Med hena gjorde han finarbeid for å få Ljåen kvass. Han la orvet på Ljåen godt under venstre erma og fikk skikkelig sving på rytmen og slåinga. Det gikk med et jevnt sus av gras som vart kutta og rett som det var tok han en ny finpuss av eggen med hena (brynet). Stroksten vart den også kalt, den var med i strokstenhuset med vann i, og det hang på buksereima. Kanskje skvulpet det over så det ble mer blaute til svetten nedi midja. Blaut hen var nødvendig for å kvesse Ljåen.

